

METAALUNIEVOORWAARDEN

Algemene leverings- en betalingsvoorwaarden uitgegeven door de Metaalunie en aangeduid als METAALUNIEVOORWAARDEN of als SMECOMAVOORWAARDEN, gedeponeerd ter Griffie van de Arrondissements-rechtbank te Rotterdam op 1 september 1993.

De onderstaande tekst geldt vanaf 1 september 1993.

Uitgave van de Metaalunie, Postbus 2600, 3430 GA Nieuwegein.

© Metaalunie

Artikel 1: Toepasselijkheid

1.1. Deze voorwaarden zijn van toepassing op alle aanbiedingen en op alle overeenkomsten tot uitvoering van werk of van koop en verkoop, door leden van de Metaalunie (Nederlandse Organisatie van Ondernemers in het Midden- en Kleinbedrijf in de Metaal) gedaan of aangegaan.

1.2. Deze voorwaarden mogen uitsluitend worden gebruikt door leden.

1.3. In deze voorwaarden wordt de aanbieder/verkoper aangeduid als opdrachtnemer, zijnde het Metaalunie-lid dat deze voorwaarden hanteert, terwijl de andere partij verder wordt betiteld als opdrachtgever.

1.4. Standaardvoorwaarden van opdrachtgever gelden niet, tenzij deze schriftelijk door opdrachtnemer zijn aanvaard.

Artikel 2: Aanbiedingen

2.1. Alle aanbiedingen zijn vrijblijvend, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld. Aanbiedingen zijn gebaseerd op de door opdrachtgever bij de eventuele aanvraag verstrekte gegevens, tekeningen enz., van de juistheid waarvan opdrachtnemer mag uitgaan.

2.2. Opdrachtnemer heeft het recht indien de opdracht niet aan hem wordt gegeven, alle kosten welke hij heeft moeten maken om zijn aanbieding te kunnen verstrekken in rekening te brengen aan opdrachtgever.

2.3. De opgegeven prijzen gelden voor levering af werkplaats, fabriek, werf, magazijn of winkel, exclusief omzetbelasting. De inhoud van folders, drukwerken enz. binden opdrachtnemer niet in de overeenkomst daarnaar uitdrukkelijk wordt verwezen.

Artikel 3: Rechten van industriële en intellectuele eigendom

3. Tenzij anders overeengekomen is, behoudt opdrachtnemer de auteursrechten, alsmede alle overige rechten van intellectuele of industriële eigendom op de door hem verstrekte ontwerpen, schetsen, afbeeldingen, tekeningen, modellen, programmatuur en offertes.

Deze stukken blijven zijn eigendom en mogen zonder zijn uitdrukkelijke toestemming niet worden gekopieerd, aan derden getoond of op andere wijze worden gebruikt, ongeacht of opdrachtgever daarvoor kosten in rekening zijn gebracht. Opdrachtgever is gehouden deze zaken op eerste verzoek aan opdrachtnemer te retourneren op straffe van een boete van fl. 1.000,- per dag.

Artikel 4: Emballage

4. Noodzakelijke emballage wordt tegen kostprijs berekend en niet teruggenomen. De noodzakelijkheid van het gebruik van emballage staat ter beoordeling van opdrachtnemer.

Artikel 5: Adviezen, ontwerpen en materialen

5.1. Door opdrachtnemer verstrekte informatie en adviezen zijn slechts van algemene aard en vrijblijvend.

5.2. Opdrachtnemer aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor een door of namens opdrachtgever uitgewerkt ontwerp, noch voor eventuele adviezen naar aanleiding van dat ontwerp. Voor de functionele geschiktheid van de door opdrachtgever voorgeschreven materialen is opdrachtgever zelf verantwoordelijk. Onder functionele geschiktheid wordt verstaan de geschiktheid van het

materiaal of het onderdeel voor het doel waarvoor het volgens het ontwerp van opdrachtgever is bestemd.

5.3. Voor de door opdrachtnemer zelf gemaakte ontwerpen neemt deze de verantwoordelijkheid op zich. Ten aanzien hiervan wordt verwezen naar de garantiebepalingen.

5.4. In geval van opdracht neemt opdrachtnemer bij ontwerpen die niet door of namens hem zijn gemaakt, alleen de verantwoordelijkheid op zich voor de vervaardiging overeenkomstig de opdracht en voor de deugdelijkheid van de gebruikte materialen voor zover deze materialen niet door opdrachtgever zijn voorgeschreven. Opdrachtgever is bevoegd niet door hem voorgeschreven materialen voor verwerking door derden te laten onderzoeken. De daaraan verbonden kosten komen voor zijn rekening. Na verwerking van de materialen of onderdelen kan opdrachtgever zich er niet op beroepen dat het gebruikte materiaal functioneel niet geschikt is, noch op andere gebreken in het materiaal die hij redelijkerwijs bij een onderzoek had kunnen ontdekken.

5.5. Wenst opdrachtgever bij de opdracht de verantwoordelijkheid voor het door of namens hem gemaakte ontwerp aan opdrachtnemer over te dragen, dan behoeft deze de verantwoordelijkheid niet te aanvaarden.

Aan opdrachtnemer dient voldoende tijd te worden gelaten om over deze overdracht een beslissing te nemen.

Opdrachtnemer dient daarbij de gelegenheid te hebben het gehele ontwerp te bestuderen en na te rekenen en daartoe dient opdrachtgever hem alle gegevens en bescheiden die daartoe noodzakelijk of dienstig zijn te verstrekken.

5.6. Van opdrachtnemer kan niet worden gevergd dat hij het in 5.5. genoemde onderzoek kosteloos verricht, tenzij reeds uit de offerte-aanvraag is gebleken dat opdrachtgever de verantwoordelijkheid op opdrachtnemer wil overdragen.

5.7. Opdrachtnemer aanvaardt nimmer enige verantwoordelijkheid voor onderdelen en/of materialen die door opdrachtgever zelf ter beschikking zijn gesteld of door deze zijn voorgeschreven.

Artikel 6: Overeenkomsten

6.1. Overeenkomsten, hoe dan ook genaamd, komen pas tot stand na uitdrukkelijke aanvaarding door opdrachtnemer. Deze uitdrukkelijke aanvaarding blijkt uit de schriftelijke bevestiging van opdrachtnemer, danwel uit het feit dat hij uitvoering geeft aan de overeenkomst.

6.2. Overeenkomsten met ondergeschikte personeelsleden van opdrachtnemer binden deze laatste niet voor zover deze niet door hem schriftelijk zijn bevestigd. Als ondergeschikt personeel zijn in dit verband te beschouwen alle werknemers en medewerkers die geen procuratie hebben.

Artikel 7: Levertijd en leverplaats

7.1. Levering geschiedt af werkplaats, fabriek, werf, magazijn of winkel ter keuze van opdrachtnemer. Levertijden worden bij benadering vastgesteld.

De levertijd gaat in wanneer over alle technische details overeenstemming is verkregen en nadat alle voor de uitvoering van het werk noodzakelijke gegevens, tekeningen enz. in het bezit zijn van opdrachtnemer en deze de overeengekomen (deel)betaling heeft ontvangen.

7.2. De levertijd is vastgesteld in de verwachting dat opdrachtnemer kan blijven werken als ten tijde van de aanbieding was voorzien en de nodige materialen hem tijdig zullen worden geleverd. Overschrijding van levertijd kan slechts aanleiding geven tot schadevergoeding indien schriftelijk overeengekomen.

7.3. Wanneer de zaken na het verstrijken van de leveringstermijn door opdrachtgever niet zijn afgenomen of niet kunnen worden aangebracht in het werk, staan de zaken ter beschikking van opdrachtgever en worden deze voor zijn rekening en risico opgeslagen.

Artikel 8: Onuitvoerbaarheid van de opdracht

8.1. Indien na de totstandkoming van een overeenkomst deze door opdrachtnemer niet kan worden nagekomen ten gevolge van omstandigheden die opdrachtnemer bij het tot stand komen van de overeenkomst niet bekend waren, heeft opdrachtnemer het recht te vorderen dat de inhoud van de overeenkomst zodanig wordt gewijzigd dat uitvoering mogelijk blijft.

8.2. Daarnaast heeft opdrachtnemer het recht de nakoming van zijn verplichting op te schorten en is hij niet in verzuim, indien hij ten gevolge van verandering in omstandigheden die ten tijde van het sluiten van de overeenkomst redelijkerwijze niet te verwachten waren en buiten zijn invloedssfeer liggen, tijdelijk verhinderd is zijn verplichtingen na te komen.

8.3. Onder omstandigheden die redelijkerwijze niet te verwachten zijn en buiten de invloedssfeer van opdrachtnemer liggen, wordt mede verstaan het niet of niet tijdig voldoen door leveranciers en/of onderaannemers van opdrachtnemer aan hun verplichtingen, brand, stakingen of werkonderbrekingen of het verloren gaan van de te verwerken materialen, import- of handelsverboden.

8.4. Geen bevoegdheid tot opschorting bestaat als de nakoming blijvend onmogelijk is of de tijdelijke onmogelijkheid meer dan zes maanden voortduurt in welk geval de overeenkomst tussen partijen wordt ontbonden zonder dat één der partijen recht heeft op vergoeding van de door de ontbinding geleden of te lijden schade.

8.5. Als opdrachtnemer zijn verplichting gedeeltelijk is nagekomen, is hij gerechtigd tot een evenredig deel van de overeengekomen prijs op grondslag van het reeds verrichte werk en de gemaakte kosten.

Artikel 9: Omvang van het aangenomen werk

9.1. Opdrachtgever zorgt ervoor dat de vergunningen, ontheffingen en soortgelijke beschikkingen die noodzakelijk zijn om het werk uit te voeren tijdig verkregen zijn.

9.2. In de overeengekomen prijs van aangenomen werken is niet begrepen (tenzij uitdrukkelijk anders is bevestigd):

- a. grond-, her-, hak-, breek-, funderings-, metsel-, timmer-, stucadoors-, schilders-, behangers-, herstel- of ander bouwkundig werk, van welke aard ook, noch de kosten van aansluitingen op het hoofdbuizenet der riolering, van gas of water of op het elektriciteitsnet.
- b. de meerdere hulp voor het versjouwen van die delen welke niet door opdrachtnemer zelf te behandelen zijn, alsmede de hiertoe benodigde hijs- of hefwerktuigen en takels.
- c. het treffen van maatregelen ter voorkoming van schade aan op of nabij het werk aanwezige zaken.
- d. de extra kosten van afvoer samenhangend met de aard van het af te voeren materiaal zoals in geval van gevaarlijke bouwstoffen en/of chemisch afval.

Artikel 10: Wijzigingen in het aangenomen werk

10.1. Alle wijzigingen in het aangenomen werk, hetzij door bijzondere opdracht van opdrachtgever, hetzij als gevolg van wijziging in het ontwerp of veroorzaakt doordat de verstrekte gegevens niet overeenstemmen met de werkelijke uitvoering van de bouw, of doordat van geschatte hoeveelheden wordt afgeweken, behoren wanneer daaruit meerdere kosten ontstaan, beschouwd te worden als meerwerk, en voor zover daaruit minder kosten ontstaan als minderwerk.

10.2. Meerwerk zal worden berekend op basis van de prijsbepalende factoren die gelden op het moment dat het meerwerk wordt verricht. Minderwerk zal worden verrekend op basis van de bij het sluiten van de overeenkomst geldende prijsbepalende factoren.

10.3. Indien bij de eindafrekening van het werk blijkt dat het totaal van het reeds verrekende en het nog te verrekenen minderwerk, dat van het reeds verrekende en het nog te verrekenen meerwerk overtreft, heeft opdrachtnemer recht op een bedrag gelijk aan 10% van het verschil van deze totalen, tenzij het verzoek tot minderwerk afkomstig was van opdrachtnemer.

Artikel 11: Montage

11.1. Montage wordt uitgevoerd tegen de normaal geldende tarieven. Het met de montage belaste personeel bepaalt zich tot het monteren van het door opdrachtgever geleverde materiaal en/of het materiaal dat in de opdracht was begrepen.

11.2. Voor buiten de opdracht vallend montagewerk is opdrachtnemer niet aansprakelijk.

11.3. Opdrachtgever dient ervoor te zorgen dat opdrachtnemer zijn werkzaamheden ongestoord kan verrichten. Daartoe dient opdrachtgever onder meer ervoor te zorgen dat er in de ruimte waarin de werkzaamheden moeten worden verricht gas, water en elektriciteit aanwezig is en de ruimte verwarmd is of kan worden, tenzij uit de aard van de overeenkomst anders voortvloeit.

Opdrachtgever zorgt voor eigen rekening en risico dat geschikte behuizing, deugdelijke sanitaire voorzieningen en door de ARBO-wet geëiste voorzieningen voor het personeel van opdrachtnemer aanwezig zijn en dat op de bouwplaats de nodige afsluitbare droge opslagplaatsen voor materiaal, gereedschappen en andere zaken aanwezig zijn.

11.4. Wanneer de montage door niet aan opdrachtnemer toe te rekenen oorzaken niet geregeld en zonder onderbreking kan geschieden of op andere wijze wordt vertraagd, is opdrachtnemer gerechtigd de daaruit voortvloeiende meerkosten aan opdrachtgever in rekening te brengen tegen het op dat moment geldende tarief.

11.5. Voor rekening van opdrachtgever zijn alle eventuele niet voorziene kosten, in het bijzonder:

- a) kosten ontstaan doordat de montage niet in gewone daguren kan geschieden;
- b) reis- en verblijfskosten die niet waren begrepen in de prijs.

11.6. Opdrachtgever dient bij het gereedkomen van de werkzaamheden aanwezig te zijn en te controleren of de werkzaamheden naar behoren zijn vervuld.

11.7. Reclames na vertrek van het montagepersoneel betreffende de uitvoering van het werk of de duur daarvan worden niet in behandeling genomen, tenzij opdrachtgever aantoont dat hij een gebrek redelijkerwijs niet heeft kunnen ontdekken op het moment dat de werkzaamheden waren voltooid. In dat geval dient opdrachtgever binnen acht dagen na ontdekking van het gebrek schriftelijk bij opdrachtnemer te reclameren en deze de gelegenheid te bieden een eventueel gebrek te herstellen mits de melding valt binnen de garantietermijn. Opdrachtgever zal dienen aan te geven wat het gebrek is en wanneer en hoe hij het gebrek heeft geconstateerd.

Artikel 12: Oplevering

12.1. Een werk wordt als opgeleverd beschouwd:

- a) wanneer opdrachtnemer hetzij schriftelijk hetzij mondeling aan opdrachtgever kennis heeft gegeven van de voltooiing van het werk en deze het werk heeft goedgekeurd;
- b) acht dagen nadat opdrachtnemer schriftelijk aan opdrachtgever heeft medegedeeld dat het werk voltooid is en opdrachtgever heeft nagelaten het werk binnen die termijn op te nemen;
- c) bij ingebruikneming van het werk door opdrachtgever, met dien verstande dat door de ingebruikneming van een gedeelte van het werk dat gedeelte als opgeleverd wordt beschouwd.

12.2. Kleine gebreken welke kunnen worden hersteld binnen 30 dagen na oplevering zullen de oplevering niet in de weg staan.

12.3. Bij onthouding van goedkeuring aan het werk welke de oplevering in de weg staat, is opdrachtgever verplicht hiervan schriftelijk mededeling te doen aan opdrachtnemer, onder opgave van redenen.

12.4. Indien enig onderdeel door niet aan opdrachtnemer toe te rekenen oorzaken niet tegelijkertijd met de oplevering kan worden geleverd zal de oplevering toch kunnen geschieden. Hiermede zal met de betaling en de garantiebepalingen echter rekening gehouden kunnen worden.

Artikel 13: Aansprakelijkheid

13.1. Opdrachtnemer is slechts aansprakelijk voor schade geleden door opdrachtgever, die het rechtstreeks en uitsluitend gevolg is van een aan opdrachtnemer toe te rekenen tekortkoming, met dien verstande dat voor vergoeding alleen in aanmerking komt die schade

waartegen opdrachtnemer verzekerd is, dan wel redelijkerwijs, gezien de in de branche geldende gebruiken, verzekerd had behoren te zijn. Daarbij moeten de volgende beperkingen in acht worden genomen:

- Niet voor vergoeding in aanmerking komt bedrijfsschade (bedrijfsstoring, liggelden en andere onkosten, derving van inkomsten en dergelijke), door welke oorzaak ook ontstaan. Opdrachtgever dient zich desgewenst tegen deze schade te verzekeren.
- Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor schade (welke ook) die door of tijdens de uitvoering van het werk of de montage van geleverde zaken of installaties wordt toegebracht aan zaken waaraan wordt gewerkt of aan zaken welke zich bevinden in de nabijheid van de plaats waar gewerkt wordt, tenzij en voor zover opdrachtnemer daarvoor verzekerd is.
- Voor schade veroorzaakt door opzet of grove schuld van hulppersonen is opdrachtnemer niet aansprakelijk.
- De door opdrachtnemer te vergoeden schade zal gematigd worden indien de door opdrachtgever te betalen prijs gering is in verhouding tot de omvang van de door opdrachtgever geleden schade.

13.2. Opdrachtgever zal opdrachtnemer vrijwaren van elke aanspraak van derden tot schadevergoeding jegens opdrachtnemer ter zake van het gebruik van door opdrachtgever toegezonden tekeningen, monsters, modellen of modelplaten of andere zaken respectievelijk gegevens en is aansprakelijk voor alle kosten daaruit voortvloeiende.

13.3. Opdrachtgever is aansprakelijk voor alle schade tengevolge van verlies, diefstal, brand of beschadiging van de zaken, gereedschappen en materialen van opdrachtnemer zodra deze zich op het werk bevinden, een en ander voor zover niet te wijten aan een opdrachtnemer toe te rekenen tekortkoming.

Artikel 14: Garantie

14.1. Opdrachtnemer staat in voor de goede uitvoering van een aangenomen werk ten opzichte van constructie en materiaal voor zover opdrachtnemer vrij was in de keuze daarvan, met dien verstande dat door hem voor alle delen welke gedurende een termijn van zes maanden na levering door onvoldoende constructie en/of ondeugdelijk materiaal defect raken, gratis nieuwe delen zullen worden geleverd. De te vervangen delen moeten daartoe franco aan opdrachtnemer worden gezonden. Opdrachtnemer wordt daarvan eigenaar. Demontage of montage van deze delen komt voor rekening van opdrachtgever.

Indien de opdracht bestond uit het bewerken van door opdrachtgever toegeleverd materiaal, staat opdrachtnemer in voor de deugdelijkheid van de uitgevoerde bewerking.

Indien gedurende een periode van zes maanden na levering blijkt dat de bewerking ondeugdelijk was, zal opdrachtnemer te zijner keuze: de bewerking opnieuw uitvoeren, mits de opdrachtgever voor eigen rekening nieuw materiaal toelevert, het gebrek herstellen of opdrachtgever crediteren voor een evenredig deel van de faktuur.

14.2. Bij ondeugdelijke levering heeft opdrachtnemer het recht om na franco retournering van de ondeugdelijke zaak opdrachtgever volledig te crediteren of de ondeugdelijke zaak te repareren, dan wel tot herlevering over te gaan.

14.3. Opdrachtgever dient te allen tijde opdrachtnemer de gelegenheid te bieden een eventueel gebrek te herstellen.

14.4. Gebreken ontstaan door normale slijtage, onoordeelkundige behandeling of onoordeelkundig of onjuist onderhoud of die welke zich voordoen na wijziging of reparatie door of namens opdrachtgever zelf of door derden aangebracht, blijven buiten de garantie.

Voor machinerieën, stempels, matrijzen, modelplaten, instrumenten, gereedschappen, installaties, werktuigen of geleverde artikelen met fabrieksgarantie gelden in afwijking van het bovenstaande de door de fabriek gestelde garantiebepalingen. Geeft de fabriek geen garantie, dan wordt door opdrachtnemer eveneens geen garantie verstrekt. Geen garantie wordt gegeven voor machinerieën, stempels, matrijzen, modelplaten, instrumenten, gereedschappen, installaties, werktuigen of andersoortige geleverde artikelen welke (in hoofdzaak) niet nieuw waren op het moment van levering.

Geen garantie wordt gegeven voor machinerieën, stempels, matrijzen, modelplaten, instrumenten, gereedschappen, installaties of montages welke niet door opdrachtnemer zijn gemonteerd, noch voor die welke door hem zijn gemonteerd doch niet door hem zijn geleverd.

14.5. De garantie geldt slechts indien opdrachtgever aan al zijn verplichtingen jegens opdrachtnemer (zowel financieel als anderszins) heeft voldaan, dan wel daarvoor genoegzaam zekerheid heeft gesteld.

Artikel 15: Transport

15.1. Alle zaken reizen vanaf het ogenblik van verzending voor rekening en risico van opdrachtgever.

Ook indien opdrachtnemer voor het transport zorg draagt, is opdrachtgever aansprakelijk voor alle schade die verband houdt met het vervoer. Opdrachtgever dient zich tegen dit risico behoorlijk te verzekeren.

15.2. Mocht een beroep op het gestelde in artikel 15.1 niet opgaan dan is opdrachtnemer nooit tot verdere schadeloosstelling gehouden dan tot het bedrag dat hij in verband met het verloren gaan of de beschadiging tijdens het transport van de vervoerder en/of verzekeraar kan verkrijgen en zal op verzoek van opdrachtgever zijn vordering op vervoerder dan wel verzekeringsmaatschappij aan opdrachtgever cederen.

Artikel 16: Niet afgehaalde zaken

16. Indien opdrachtgever zaken die opdrachtnemer van opdrachtgever onder zich heeft, ondanks het feit dat deze ter beschikking zijn gesteld, niet afhaalt tegen betaling van het verschuldigde, heeft opdrachtnemer het recht om één maand na de terbeschikkingstelling van de zaken deze na schriftelijke ingebrekestelling voor en namens opdrachtgever te (doen) verkopen onder de verplichting de opbrengst aan opdrachtgever uit te keren, onder aftrek van de aan opdrachtnemer toekomende vorderingen, opslagkosten daaronder begrepen.

Artikel 17: Betaling

17.1. Betaling dient te geschieden ten kantore van opdrachtnemer.

17.2. Betalingscondities worden geregeld naar de aard en de belangrijkheid van de levering of het uit te voeren werk.

Tenzij anders overeengekomen zijn de betalingscondities:

- betaling handelszaken contant;
- opgedragen werkzaamheden op maandrekening te betalen binnen 30 dagen na faktuurdatum;
- grotere objecten en aanneming van werk:
 - * 40% der overeengekomen prijs bij opdracht;
 - * 50% der overeengekomen prijs bij aanvoering van de materialen op het werk;
 - * 10% der overeengekomen prijs bij oplevering.

17.3. Onkosten voor rekening van opdrachtnemer voorgeschoten door opdrachtgever worden verrekend bij de betaling resp. bij de betaling van de laatste termijn indien betaling in termijnen overeengekomen is.

17.4. Opdrachtnemer is altijd gerechtigd, alvorens te leveren of met de levering of de nakoming van de opdracht voort te gaan, een naar zijn oordeel voldoende zekerheid voor de nakoming van de betalingsverplichtingen van opdrachtgever te verlangen.

Deze bepaling geldt evenzeer indien krediet is bedongen. Weigering van opdrachtgever om de verlangde zekerheid te stellen geeft opdrachtnemer het recht door middel van een daartoe strekkende schriftelijke verklaring de overeenkomst te ontbinden, onverminderd het recht van opdrachtnemer tot vergoeding van onkosten en winstderving.

17.5. Tevens is opdrachtnemer gerechtigd om, indien opdrachtgever in gebreke is met de nakoming van zijn betalingsverplichtingen, de werkzaamheden op te schorten, ook indien een vaste levertijd is overeengekomen.

17.6. Voorschriften van welke autoriteit ook, welke het gebruik van de te leveren of reeds geleverde zaken verhinderen, brengen geen verandering in de geldelijke verplichtingen van opdrachtgever.

17.7. Het recht van opdrachtgever om zijn eventuele vorderingen op opdrachtnemer te verrekenen wordt uitdrukkelijk uitgesloten.

17.8. De gehele koopprijs of aanneemsom is in elk geval onmiddellijk opeisbaar bij niet stipte betaling van de overeengekomen termijn op de vervaldag, wanneer opdrachtgever in staat van faillissement geraakt, surseance van betaling vraagt of zijn ondercuratelestelling is aangevraagd, wanneer enig beslag op de zaken of vorderingen van opdrachtgever wordt gelegd, en wanneer deze overlijdt, in liquidatie treedt, of wordt ontbonden.

17.9. Wanneer de betaling van een toegezonden rekening niet

heeft plaatsgevonden binnen één maand na faktuurdatum is opdrachtnemer gerechtigd na het verstrijken van bedoelde termijn aan opdrachtgever een vergoeding wegens renteverlies in rekening te brengen gelijk aan de wettelijke rente, evenwel met een minimum van 10% per jaar indien de wettelijke rente lager is dan 10%, waarbij rente over een gedeelte van de maand wordt berekend als een volle maand.

17.10. Opdrachtnemer is voorts gerechtigd naast de hoofdvordering en de rente van opdrachtgever te vorderen alle buitengerechtelijke kosten die door de niet (tijdige) betaling zijn veroorzaakt. Buitengerechtelijke kosten zijn door opdrachtgever verschuldigd, in ieder geval wanneer opdrachtnemer zich voor de invordering van de hulp van een derde heeft verzekerd.

Zij zullen worden berekend overeenkomstig het incassotarifet dat door de Nederlandse Orde van Advocaten in incassozaken wordt geadviseerd.

Uit het enkele feit dat opdrachtnemer zich verzekerd heeft van de hulp van een derde blijkt de grootte van en de gehoudenheid tot betaling van de buitengerechtelijke kosten.

Indien opdrachtnemer het faillissement van opdrachtgever aanvraagt is deze naast hoofdsom, rente en buitengerechtelijke kosten tevens de kosten der faillissementsaanvraag verschuldigd

17.11. Indien opdrachtnemer in een gerechtelijke procedure geheel of gedeeltelijk in het gelijk wordt gesteld, komen alle door opdrachtnemer in verband met deze procedure gemaakte kosten voor rekening van opdrachtgever.

Artikel 18: Reclamaties of klachten

18.1. Opdrachtgever kan op een gebrek in de prestatie geen beroep meer doen, indien hij in de garantietermijn niet binnen acht dagen nadat hij het gebrek heeft ontdekt of redelijkerwijs had moeten ontdekken bij opdrachtnemer terzake schriftelijk heeft gereclameerd, waarbij hij aan opdrachtnemer schriftelijk dient aan te geven wat het gebrek is en wanneer en hoe hij het gebrek heeft geconstateerd.

18.2. Klachten over facturen dienen binnen 8 dagen na ontvangst van de factuur schriftelijk te zijn ingediend.

18.3. Opdrachtgever verliest alle rechten en bevoegdheden die hem ten dienste stonden op grond van gebrekkigheid indien hij niet binnen de hierboven vermelde termijnen heeft gereclameerd en/of hij opdrachtnemer niet de gelegenheid heeft geboden de gebreken te herstellen.

Artikel 19: Prijswijziging

19.1. De overeengekomen prijzen zijn gebaseerd op de kosten van materialen en lonen geldend op de dag van offerte.

19.2. Indien en voor zover de termijn tussen de datum van offerte en de aflevering of oplevering een tijdvak van zes maanden overschrijft en de lonen, de prijzen van de materialen en dergelijke in die periode wijzigingen hebben ondergaan, wordt de overeengekomen prijs of de overeengekomen aanneemsom evenredig gewijzigd. De betaling van een eventuele meerprijs op grond van dit artikel zal geschieden gelijk met die der hoofdsom respectievelijk de laatste termijn daarvan.

19.3. Wanneer door opdrachtgever voor de uitvoering van het werk opdrachtnemer materialen of grondstoffen en andere artikelen ter beschikking worden gesteld, heeft opdrachtnemer het recht in de aanneemsom te berekenen respectievelijk in zijn prijsberekening op te nemen een maximum van 10% van de kostprijs van de bijgeleverde zaken.

Artikel 20: Eigendomsvoorbehoud en pandrecht

20.1. Opdrachtgever wordt slechts onder opschortende voorwaarde eigenaar van de door opdrachtnemer geleverde of nog te leveren zaken. Opdrachtnemer blijft eigenaar van de geleverde of nog te leveren zaken zolang opdrachtgever de vorderingen van opdrachtnemer terzake van de tegenprestatie van de overeenkomst of een gelijksoortige overeenkomst niet betaald heeft. Opdrachtnemer blijft tevens eigenaar van de geleverde of nog te leveren zaken zolang opdrachtgever de verrichte of nog te verrichten werkzaamheden uit dergelijke overeenkomsten niet betaald heeft en zolang opdrachtge-

ver vorderingen wegens te kort schieten in de nakoming van zodanige overeenkomsten niet heeft voldaan, waaronder begrepen vorderingen terzake van boete, rente en kosten.

20.2. Opdrachtgever is, zolang hij bovenstaande vorderingen niet heeft voldaan, niet gerechtigd op de door opdrachtnemer geleverde zaken een hypotheekrecht, een pandrecht of een bezitloos pandrecht te vestigen en verbindt zich tegenover derden die daarop een dergelijk recht willen vestigen op eerste verlangen van opdrachtnemer te zullen verklaren dat hij niet tot het vestigen van een hypotheek- of pandrecht bevoegd is.

20.3. Ingeval opdrachtgever enige verplichting uit de overeenkomst met betrekking tot verkochte zaken of uit te voeren werk jegens opdrachtnemer niet nakomt, is deze zonder ingebrekestelling gerechtigd de zaken, zowel de oorspronkelijk geleverde als de nieuwe gevormde zaken, terug te nemen. Opdrachtgever machtigt opdrachtnemer de plaats te betreden waar deze zaken zich bevinden.

20.4. Opdrachtnemer verschafft aan opdrachtgever op het moment dat opdrachtgever al zijn betalingsverplichtingen uit deze en soortgelijke overeenkomsten heeft voldaan het eigendom van de geleverde zaken onder voorbehoud van pandrecht van opdrachtnemer, ten behoeve van andere aanspraken die opdrachtnemer op opdrachtgever heeft. Opdrachtgever zal op eerste verzoek van opdrachtnemer zijn medewerking verlenen aan handelingen die in dat kader vereist zijn.

Artikel 21: Ontbinding

21.1. Gehele of gedeeltelijke ontbinding van de overeenkomst vindt plaats door een schriftelijke verklaring van de daartoe gerechtigde. Alvorens opdrachtgever een schriftelijke ontbindingsverklaring tot opdrachtnemer richt, zal hij te allen tijde eerst opdrachtnemer schriftelijk in gebreke stellen en deze een redelijke termijn gunnen om alsnog zijn verplichtingen na te komen dan wel tekortkomingen te herstellen, welke tekortkomingen opdrachtgever nauwkeurig schriftelijk dient te melden.

21.2. Opdrachtgever heeft geen recht de overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden of zijn verplichtingen op te schorten indien hij zelf reeds in verzuim was met de nakoming van zijn verplichtingen.

21.3. Indien opdrachtnemer instemt met ontbinding, zonder dat er sprake is van verzuim van zijn zijde, heeft hij steeds het recht op vergoeding van alle vermogensschade zoals kosten, gederfde winst en redelijke kosten ter vaststelling van schade en aansprakelijkheid. In geval van gedeeltelijke ontbinding kan opdrachtgever geen aanspraak maken op ongedaanmaking van reeds door opdrachtnemer verrichte prestaties en heeft opdrachtnemer onverkort recht op betaling voor de reeds door hem verrichte prestaties.

Artikel 22: Toepasselijk recht

22.1. Op alle overeenkomsten is het Nederlands recht van toepassing.

22.2. De bepalingen van het Weens koopverdrag zijn niet van toepassing evenmin als enige toekomstige internationale regeling inzake koop van roerende lichamelijke zaken waarvan de werking door partijen kan worden uitgesloten.

22.3. Alle geschillen voortvloeiende uit aanbiedingen en overeenkomsten, hoe dan ook genaamd, zullen worden onderworpen aan het oordeel van de burgerlijke rechter die bevoegd is in de vestigingsplaats van opdrachtnemer tenzij wettelijke bepalingen zich daartegen verzetten.

Artikel 23: AHL

23. Indien opdrachtnemer optreedt als wederverkoper van nieuwe zaken welke vallen onder de werkingssfeer van artikel 1 van de Algemene Handelsvoorwaarden Landbouwwerktuigen (AHL), zijn de Algemene Handelsvoorwaarden Landbouwwerktuigen en -uitrustingen zoals laatstelijk gedeponeed ter Griffie van de Arrondissementsrechtbank te Arnhem, op de gesloten overeenkomst(en) van toepassing. Het bepaalde in de bovenstaande artikelen 2 t/m 22 is in geval van toepasselijkheid van de AHL niet van toepassing.